

EDUSKUNNAN VASTAUS 197/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi arvonnäverolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi arvonnäverolain muuttamisesta (HE 171/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 37/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

arvonnäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonnäverolain (1501/1993) 125 §, *muutetaan* 70 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta, 71 §:n 3 ja 4 kohta, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14—17 kohta, 122, 122 a, 123, 126, 132 ja 150 §, 151 §:n 1 ja 3 momentti sekä 152 §,

sellaisina kuin niistä ovat 70 §:n 1 momentin 6 kohta ja 71 §:n 3 ja 4 kohta laissa 1767/1995, 70 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 763/1999, 94 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta laissa 737/2008 ja 15—17 kohta laissa 1486/1994, 122 § mainituissa laeissa 1486/1994 ja 1767/1995 sekä laissa 940/1999, 122 a ja 132 § mainituissa laissa 940/1999, 126 § laissa 915/2001, 150 § osaksi mainituissa laissa 940/1999 ja 152 § osaksi mainituissa laissa 1486/1994, sekä

lisätään 70 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1486/1994, 1767/1995 ja 763/1999, siitä mainitulla lailla 1767/1995 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta, 150 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 156 a—156 l § ja niiden edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 15 a luku ja 157 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

70 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

— — — — —
6) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen myynti taikka tavaran myynti ilma-aluksen varustamiseksi sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

7) tavaran myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella tapahtuvaa myyntiä varten sekä tällaisella aluksella tapahtuva myynti ulkomaille matkustaville, jollei 2 momentissa toisin säädetä;

8) tavaran myynti ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi-aluksen varustamiseksi.
— — — — —

71 §

Veroa ei suoriteta seuraavista myynneistä:

3) ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- tai ilma-aluksella tapahtuva palvelun myynti ulkomaille matkustaville sekä palvelun myynti tällaisen vesi-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten;

4) ilma-aluksen, sen varaosan tai varusteen vuokraus tai niihin kohdistuvan työsuorituksen myynti, ilma-aluksen rahtaus taikka muun palvelun myynti ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä;

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahan-
tuonti:

12) yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1186/2009 (*tullittomuusasetus*) 3—24 artiklan, 54—56 artiklan, 59 artiklan, 60—65 artiklan, 74—103 artiklan, 106—113 artiklan sekä II liitteen B kohdassa tarkoitetut 43 artiklan perusteella tullittomat tavarat;

14) tullittomuusasetuksen 25—27 artiklan mukaan tullittomat tavarat, savukkeita, pikkusikareita, sikareita, piippu- ja savuketupakkaa, alkoholia ja alkoholijuomia lukuun ottamatta, seuraavin lisärajoituksin:

a) enintään 500 grammaa kahvia tai 200 grammaa kahviuutetta ja esanssia;

b) enintään 100 grammaa teetä tai 40 grammaa teeuutetta ja esanssia;

15) tullittomuusasetuksen 53 artiklan mukaan tullittomat tavarat edellyttäen, että tavarat on saatu ilmaiseksi ja että ne on tarkoitettu koulutusta ja tieteellistä tutkimusta harjoittavien julkisten laitosten käyttöön tai viranomaisen hyväksymien, mainittua toimintaa harjoittavien yksityisten laitosten käyttöön;

16) tullittomuusasetuksen 104 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos ne tuodaan ilmaiseksi viranomaisille, yhteisöille tai järjestöille;

17) tullittomuusasetuksen 105 artiklan mukaan tullittomat tavarat, jos niistä maksettu vastike sisällytetään kuljetettavan tavarahan maahan-
tuonnin veron perusteeseen;

122 §

Ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena tavarahan tai palvelun hankintaan sisältyvä arvonlisävero, jos hänellä ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia, ja jos hän ei harjoita Suomessa liiketoiminnan muodossa muuta tavaroiden ja palvelujen myyntiä kuin:

1) myyntiä, josta ostaja on 8 a tai 9 §:n nojalla verovelvollinen tai jossa ostajana on valtio; ja

2) kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä, joka on 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta.

Vero palautetaan siltä osin kuin hankinta liittyy ulkomaalaiseen:

1) ulkomaille harjoittamaan toimintaan, joka olisi aiheuttanut verovelvollisuuden tai oikeuttanut 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa; tai

2) Suomessa harjoittamaan 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun myyntiin.

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos ulkomaalainen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen.

122 a §

Edellä 122 §:n 1 momentissa tarkoitettulla ulkomaisella elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada palautuksena 131 a §:ssä tarkoitettu hankintaan sisältyvä vero, jos tavarahan tai palvelun hankinta liittyy ulkomaalaisen ulkomaille harjoittamaan toimintaan, joka olisi oikeuttanut 131 a §:ssä tarkoitettuun palautukseen, jos toimintaa olisi harjoitettu Suomessa.

123 §

Palautusoikeuden edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittaja on hankkinut tavarahan tai palvelut sijoittautumisvaltiossa vähennykseen oikeuttavia liiketoimia varten.

Jos elinkeinonharjoittaja suorittaa sijoittautumisvaltiossa sekä vähennykseen oikeuttavia että vähennykseen oikeuttamattomia liiketoimia, hän saa 122 ja 122 a §:n mukaisesta palautettavasta verosta enintään vähennykseen oikeuttaviin liiketoimiin liittyvän osuuden. Vähennyskelpoinen osuus määritetään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan osalta yhteisestä arvonnisäverojärjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (*arvonlisäverodirektiivi*) 173 artiklaan perustuvan sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Sijoittautumisvaltiolla tarkoitetaan valtiota, jossa elinkeinonharjoittajalla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

126 §

Jos palautushakemus koskee koko kalenterivuotta tai sen loppuosaa, palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 50 euroa. Muussa tapauksessa palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 400 euroa.

132 §

Ulkomaalaisella ei ole oikeutta saada 131 tai 131 a §:ssä tarkoitettua palautusta hankinnasta, jonka osalta hän on 122 tai 122 a §:n mukaan oikeutettu palautukseen. Tätä ei sovelleta, jos Suomessa 71, 72 d tai 72 h §:n nojalla verotonta kuljetuspalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen myyntiä harjoittava ulkomaalainen merkitään tästä toiminnastaan Suomessa arvonnisäverovelvollisten rekisteriin. Tällöin hän on oikeutettu vain 131 tai 131 a §:n mukaiseen palautukseen.

Yhteisöön sijoittautumattomat elinkeinonharjoittajat

150 §

Yhteisöön sijoittautumattoman elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta kirjallisesti Verohallinnolta.

Yhteisöön sijoittautumattomalla elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisön alueella kotipaikkaa tai

kiinteää toimipaikkaa, josta hän suorittaa liiketoimia.

Palautushakemuksen on kosettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viimeksi; tai

2) maahan tuotu tavara on tullattu.

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

151 §

Palautushakemus on tehtävä Verohallinnon vahvistamalla lomakkeella suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

152 §

Palautus maksetaan euromääräisenä hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin tilille. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista. Palautukselle ei makseta korkoa.

Verohallinnon on palautettava hakijan palautushakemukseen liittämät 151 §:n 2 momentin

1 kohdassa tarkoitetut alkuperäiset asiakirjat viivytystä.

15 luku

**Veron palauttaminen eräille ulkomaisille
elinkeinonharjoittajille**

*Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet elinkei-
nonharjoittajat*

156 a §

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan on haettava 122 ja 122 a §:ssä tarkoitettua palautusta sähköisesti Verohallinnolta toimittamalla hakemus sijoittautumisjäsenvaltiolle tämän perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneella elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta hän suorittaa liiketoimia.

156 b §

Palautushakemuksen on koskettava ajanjaksoa, joka on vähintään kolmen peräkkäisen samaan kalenterivuoteen kuuluvan kalenterikuukauden ja enintään kalenterivuoden mittainen. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä kolmea kuukautta lyhyemmältä ajanjaksolta, jos hakemus koskee kalenterivuoden loppuosaa.

Hankintaan sisältyvä vero kohdistetaan sille hakemusjaksolle, jonka aikana:

1) velvollisuus suorittaa vero kyseisestä myynnistä on 15 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla syntynyt taikka tavarasta tai palvelusta on laskutettu, sen mukaan, kumpi tapahtuu viivemiksi; tai

2) maahan tuotu tavara on tullattu.

Hakemus voi koskea myös sellaisten tavaroiden ja palvelujen laskutettua ostoa ja sellaisten tavaroiden maahantuontia, jotka on toimitettu, suoritettu tai tullattu saman kalenterivuoden aikana, jos ostoa tai tuontia ei ole sisällytetty aikaisempiin hakemuksiin.

Hakemus on tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa hakemus koskee.

156 c §

Palautushakemus on tehtävä suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Hakemukseen on liitettävä sähköinen jäljennös sellaisista laskuista ja tuontiasiakirjoista, joiden veron peruste on vähintään 1 000 euroa.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemuksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki Verohallinnon määräyksessä edellytetyt tiedot.

156 d §

Jos 123 §:n 2 momentissa tarkoitettua sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettavaa vähennyskelpoista osuutta tarkistetaan palautushakemuksen toimittamisen jälkeen arvonlisäverodirektiivin 175 artiklan mukaisesti, elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava tarkistettu vähennyskelpoinen osuus palautusajanjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset korjausilmoituksessa annettavista tiedoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vähennyskelpoisen osuuden tarkistuksen johdosta liikaa palautettu tai palauttamatta jäänyt määrä voidaan ottaa huomioon palautusjaksoa seuraavan kalenterivuoden aikana tehdyn palautushakemuksen perusteella palautettavan määrän alentamisena tai korottamisena.

156 e §

Verohallinto ilmoittaa hakijalle viipymättä sähköisesti sen päivän, jona se vastaanotti hakemuksen sijoittautumisjäsenvaltiolta.

Palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle neljän kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, jos lisätietoja ei pyydetä.

156 f §

Jos Verohallinnolla ei ole kaikkia asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, sen on pyydettyä lisätietoja neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se vastaanotti hakemuksen. Tarvittaessa voidaan pyytää vielä täydentäviä lisätietoja.

Jos Verohallinnolla on perusteltuja epäilyjä palautushakemuksen oikeellisuudesta, lisätietona voidaan myös pyytää hakijaa toimittamaan lasku tai tuontiasiakirja.

Pyydetty tiedot on toimitettava Verohallinnolle kuukauden kuluessa pyynnön vastaanotto-päivästä.

156 g §

Jos Verohallinto on pyytänyt lisätietoja, sen on lähetettävä palautusta koskeva päätös hakijalle kahden kuukauden kuluessa tietojen saamisesta tai, jos tietoja ei ole saatu, kahden kuukauden kuluessa lisätietojen antamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Palautusta koskevan päätöksen määräaika on kuitenkin aina vähintään kuusi kuukautta siitä, kun Verohallinto vastaanotti hakemuksen.

Jos Verohallinto on pyytänyt täydentäviä lisätietoja, palautusta koskeva päätös on lähetettävä hakijalle kahdeksan kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

156 h §

Palautus maksetaan 10 työpäivän kuluessa 156 e tai 156 g §:ssä tarkoitetun määräajan päättymisestä.

Palautus maksetaan euromääräisenä hakijan ilmoittamalle Suomessa sijaitsevan pankin tilille. Palautus voidaan hakijan pyynnöstä maksaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan pankkiin, jolloin hakija vastaa ulkomaisen pankin perimistä palautuksen maksamisesta aiheutuneista kuluista.

156 i §

Jos palautus maksetaan 156 h §:n 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, palautukselle maksetaan veronkantolain (609/2005) 22 §:ssä säädetty korko. Korko lasketaan sitä päivää, jolloin palautus olisi 156 h §:n 1 momentin mu-

kaan tullut viimeistään maksaa, seuraavasta päivästä palautuksen tosiasialliseen maksupäivään saakka.

Korkoa ei makseta, jos hakija ei ole toimittanut pyydettyjä lisätietoja tai täydentäviä lisätietoja määräajassa.

156 j §

Liikaa palautetun määrän takaisinperimiseen ja veron korottamiseen sovelletaan, mitä 153 ja 154 §:ssä säädetään.

156 k §

Ilmoitus palautushakemuksen vastaanottoajankohdasta lähetetään hakijalle sähköisenä viestinä hänen ilmoittamaansa osoitteeseen. Myös palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat lisätietopyynnot lähetetään sähköisenä viestinä, jollei 2 momentin taikka asianomaisen yksityisyyden suojaamisen, muun erityisen suojan tai suojelun tarpeen tai oikeuksien turvaamisen johdosta pyyntöä ole lähetettävä postitse kirjeellä. Ilmoitus ja lisätietopyynnöt voidaan vaihtoehtoisesti lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Jos lisätietoja pyydetään viranomaiselta tai muulta henkilöltä kuin hakijalta, pyyntö tehdään sähköisesti vain, jos sähköinen menettely on pyynnön vastaanottajalle mahdollista.

Palautusta tai palautuksen takaisinperimistä koskevat päätökset voidaan antaa tiedoksi lähettämällä ne postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Päätökset voidaan myös lähettää hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Asianomaisen katsotaan saaneen postitse kirjeellä lähetetyn asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettu lisätietopyyntö on lähetetty hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion

virka-apua käyttäen, hakijan katsotaan saaneen asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on asetettu hakijan saataville tähän tietojärjestelmään.

156 l §

Palautukseen ja 156 j §:n nojalla maksuunpantuun määrään sovelletaan muutoin, mitä arvonlisäverosta tämän lain II osassa sekä muussa laissa säädetään.

Jäljempänä 192 ja 193 §:ssä tarkoitettu kolmen vuoden määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa tässä luvussa tarkoitettu päätös koskee.

15 a luku

Toisiin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset

156 m §

Suomeen sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan, joka hakee 122 tai 122 a §:ssä tarkoitettua arvonlisäveron palautusta vastaavaa palautusta toisesta jäsenvaltiosta, on toimitettava palautushakemus Suomen Verohallinnolle sen perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta. Hakemus katsotaan tehdyksi ainoastaan siinä tapauksessa, että hakija on antanut kaikki sen jäsenvaltion, josta palautusta haetaan, arvonlisäverodirektiivin 8, 9 ja 11 artiklan perusteella edellyttämät tiedot.

Verohallinto toimittaa hakijalle viipymättä sähköisen vastaanottodistuksen sähköisen tietojärjestelmän kautta.

Verohallinto ei toimita palautushakemusta sille jäsenvaltiolle, josta palautusta haetaan, jos hakija ei ole palautusajanjakson aikana ollut merkittynä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu päätös olla toimittamatta hakemusta voidaan antaa tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Asianomaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Tämän lisäksi päätöksestä ilmoitetaan viipymättä sähköisesti tietojärjestelmän kautta.

Muutoksenhakuun 3 momentissa tarkoitettua päätöksestä sovelletaan, mitä 21 luvussa säädetään muutoksenhausta ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä.

157 §

Verohallinto vastaanottaa ja toimittaa edelleen 156 m §:ssä tarkoitettuihin jäsenvaltioihin tehtävät palautushakemukset perustamansa sähköisen tietojärjestelmän kautta ja suorittaa muut hakemusten edelleen toimittamiseen liittyvät tehtävät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palautushakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 70 §:n 1 momentin 6—8 kohtaa ja 71 §:n 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa toimitettuihin tavaroihin ja suoritettuihin palveluihin.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2009